

Program nauki religii rzym.-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych.

U w a g i o g ó l n e.

Referat Szkolny Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego opracował szczegółowy program nauczania religii w szkołach powszechnych oparty o ostatni program ministerialny i uwzględniający zmianę ustroju szkolnego przewidzianą na rok szk. 1946/7.

Z powodu braku księży - ciężar nauczania i wychowania religijnego z konieczności musi spocząć na barkach nauczycielstwa świeckiego, które najlepiej rozumie potrzebę nauczania i wychowania religijnego i swojej współpracy w tym dziele nie odmówi.

Nadmieniamy, że nauczyciele(lki) świeccy którzy podemują się nauczania religii w szkole, - winni postarać się o misję kanoniczną w Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego - Opole ul. Grunwaldzka 23 - i to przez miejscowy Urząd Parafialny w porozumieniu z Kierownictwem szkoły.

Praktyka pedagogiczna niejednego wychowawcę przekonała o tym, że nauczanie i wychowanie religijne uwzględnia wszystkie strony duszy dziecka, oczyszcza je, uszlachetnia, wzbogaca. A że po wojnie istnieje potrzeba odrodzenia życia społecznego od fundamentów, stąd nauczanie religii w szkole jest pracą twórczą, zaszczytną a w skutkach swych głęboko sięgającą w duszę narodu.

Nauczyciel kształci ucznia na swoje podobieństwo. Powaga zaś nauczyciela religii oparta na misji kanonicznej, udzielonej mu przez Biskupa, stawia go w rzędzie świeckich apostołów prawdy objawionej.

Ważnym jest przykład nauczyciela, połączony z miłością do działwy mu powierzonej, jeżeli nie ma rozdzwiku pomiędzy nauką, którą głosi a jego postępowaniem. Rozbieżność bowiem taka napewno nie ujdzie bystrych oczu działwy i owoc pracy nauczyciela byłby w takim wypadku zmarnowany.

Obowiązkiem nauczyciela świeckiego, uczącego religii i to obowiązkiem religijnym, narodowym, obywatelskim i społecznym jest uświadomienie sobie tej zaszczytnej roli i przestrzeganie następujących prawideł:

a) Nie zaniedbywać lekcji wyznaczonej podziałem godzin z korzyścią dla innych przedmiotów.

b) Zapoznać się dokładnie z materiałem nauczania i programem dostosowując go umiejętnie do poziomu umysłowego działwy.

c) Przygotować starannie materiał każdej lekcji religii, uwzględniając uzmysłowienie danej prawdy, wykład, wyjaśnienie, zastosowanie, kształcenie rozumu, uczucia i woli.

d) Dbać o wyuczenie polskiego pacierza, pieśni kościelnych, znaczenia Mszy św., prawd katechizmowych, dziejów biblijnych i całokształtu nauki kościoła katolickiego.

e) Lekcje religii prowadzić w nastroju poważnym i podniosłym, rozpoczynając je i kończąc modlitwą lub pieśnią relig.

f) Pieśń relig. winna być stosowana jak najczęściej tak dla ożywienia lekcji jak dla zilustrowania przerobionego materiału, również dla ujednolajnienia melodii i uzyskania poprawnej wymowy polskiej.

g) Pomoce naukowe jak obrazy i rysunki, modele, mapy, wykresy. itp. należy stosować przy każdej nadarzającej się okazji.

h) Nabożeństwa szkolne winny odbywać się w kościołach paraf. połączone z krótką egzortą dostosowaną do poziomu umysłowego działwy. Ze względów wychowawczych i narodowych byłoby wskazany, ażeby działwa brała udział w nabożeństwach szkolnych w sposób zorganizowany, a każdorazowe wystąpienie szkoły polskiej na zewnątrz - było pełne godności.

i) Ułatwiać działwie przystępowanie do Sakramentów św., zorganizować dla niej trzy razy w roku szkolnym Spowiedź św. a w czasie wielkopostnym urządzić dla niej rekolekcje.

Księża Proboszczowie czuwają nad całością nauczania religii i wychowania relig. w szkołach swojej parafii, dbając przede wszystkim o to, ażeby w kl. III-ze względu na przygotowanie do I Spowiedzi i Komunii św., oraz w klasie najwyższej udzielali religii kapłani.

Władze szkolne kładą słuszny nacisk, aby nauczanie wszystkich przedmiotów w szkole - a więc i religii - odbywało się w poprawnym, literackim języku polskim. (vide Wiadomości Urzędowe Adm. Apost., Śląska Opolskiego. Numer 7, art. 168 pt: O poprawne używanie języka polskiego w słowie i piśmie).

Podręczniki obowiązujące w Adm. Ap.: dla niższych klas: Mały katechizm oraz Mała Historia Biblijna (Nakładem Kurii Diecez. w Katowicach) do nabycia w Adm. Apostolskiej w Opolu, przez miejscowe Urzędy Parafialne; dla klas wyższych, oraz jako podręcznik dla nauczycieli religii: Katechizm Religii kat. (nakładem Kurii Metrop. w Krakowie) do nabycia w Księgarniach katolickich. Poza powyższymi oddadzą przysługi: Ks. Bielawskiego (osobne na każdą klasę), Ks. Dr. Białowąsa i Ks. Dr. Dajczaka kl. II, III, IV / wydano ostatnio Katechizm polskiego dziecka / Ks. Dr. Cyrek /, dla kl. VII podręcznik pt. Obrzędy święte / Ks. Baranowski i Ks. Noryskiewicz /, albo Ks. Dr. G. Szmyd: Życie chrześcijanina z Chrystusem w Kościele i Liturgii / dla kl. VIII podręcznik używany dawniej w k. II gim. /, Ks. Dr. Fr. Koniecznego pt.: Nauka wiary i obyczajów, - albo Ks. Baranowskiego i Ks. Kowalskiego: Nauka Wiary.

O informacje w sprawie nauczania religii w Publ. Szkołach Powszechnych należy zwracać się do Ks. Wizytatora Wilhelma Rudnera, Bytom. ul. Moniuszki 15, zaś w szkołach średnich wszelkich typów do ks. Wizyt. Michała Banacha, Opole, ul. Kościuszki 18. W sprawach ogólnych, dotyczących spraw szkolnych, nauczania i wychowania relig. należy zwracać się do Administracji Apostolskiej - Referat szkolny, Opole, ul. Grunwaldzka 23, dokąd należy kierować również wszelkie sprawozdania.

Program nauki religii rzym.-katolickiej w 8-mio klasowej szkole powszechnej.

Program szczegółowy.

KLASA I.

Materiał nauczania. Pogadanki wstępne. Nauka pacierza.

Wrzesień:

Pogadanki na temat najprostszych przejawów życia religijnego: Znak krzyża św. „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. — Cośmy słyszeli o Bogu w domu, w kościele, w przedszkolu? — Jak mamy się zachować w kościele. Krzyże przydrożne, kapliczki, obrazy święte. — Jak mamy się modlić? Ojciec nasz... Zdrowaś... — Modlitwa poranna, modlitwa wieczorna, modlitwa w kościele i w szkole. — Kościół na tle przykładów z życia samych dzieci i dzieciństwa Świętych polskich.

Październik:

Opowiadania biblijne: O Panu Bogu, który wszystko dobrze uczynił. — Stworzenie aniołów (świata niewidzialnego). — O dobrych i złych duchach. — Anioł Stróż. — Stworzenie Adama i Ewy. — O szczęściu pierwszych ludzi w raju. — Przykazanie dane ludziom w raju.

Listopad:

Pierwsi ludzie nie usłuchali Pana Boga, popełnili grzech — szatan ich skusił. — Jak Pan Bóg ukarał ludzi za nieposłuszeństwo? — Co stracili pierwsi ludzie przez swój grzech? — Dobry Pan Bóg obiecał zesłać ludziom Zbawiciela. — O człowieku — dobrym, posłusznym Bogu (Abel, Abraham, Izaak, Józef) i złym, nieposłusznym (Kain, potop) w Starym Zakonie.

Grudzień:

Adwent. — Najśw. Maria Panna będzie Matką Zbawiciela. — Zwiastowanie. Narodzenie Pana Jezusa w Betlejem. — Pokłon pasterzy. — Trzej królowie ze wschodu. — Zły król Herod. — Ucieczka do Egiptu, ukryte życie Pana Jezusa.

Styczeń:

O kołędzie (odwiedzanie domów przez kapłana KMB). — Św. Rodzina w Nazarecie. — 12-letni Pan Jezus w świątyni (wzór pobożności). — O św. Janie Chrzcicielu. — Chrzest Pana Jezusa. — Przykłady z życia pobożnych dzieci naśladowujących Pana Jezusa w Jego dzieciństwie.

Luty:

Pan Jezus powołuje uczniów i zaczyna nauczać ludzi. — Cud w Kanie Galilejskiej. Burza na morzu. — Wskrzeszenie młodzieńca z Naim. — Cudowne rozmnożenie chleba. — Pan Jezus uczy modlitwy „Ojciec nasz”.

Marzec i Kwiecień:

Pan Jezus i dzieci. — Nauka o miłości bliźniego (Samaritanin). — Wjazd P. Jezusa do Jerozolimy. — Ostatnia Wieczerza. Modlitwa w Ogrójcu. — Pojmanie P. Jezusa — (Judas). Izraelici wydają P. Jezusa na śmierć. — P. Jezus biczowany i cierniem koronowany. — Dźwiganie krzyża. — P. Jezus umiera na krzyżu za nasze winy. — Boży Grób. — Wielki Tydzień i Wielkanoc. — Zmartwychwstanie P. Jezusa. „Któryś za nas cierpiał rany”...

Maj:

P. Jezus ukazuje się niewiastom i Apostołom. — Wniebowstąpienie. — Zesłanie Ducha Świętego. — Wniebowzięcie N. M. Panny. Nabożeństwo majowe w Polsce. — Kult Matki Najśw. w narodzie. — Pieśni i opowiadania (Częstochowa, Wilno, Lwów).

Czerwiec:

Powtórzenie modlitw i pieśni. — Rozmówki o zachowaniu się w rodzinie, na wakacjach, wobec bliźnich. Pan Bóg nas kocha i chce, abyśmy wszyscy dostali się do nieba. — Dziecko ma wynieść ze szkoły znajomość modlitw Ojciec nasz, Zdrowaś i Składu Apostolskiego.

KLASA II.

Materiał nauczania.

Dzieje biblijne Starego i Nowego Zakonu.

Przykazania Boskie i kościelne, Anioł Pański, Akty wiary, nadziei i miłości.

Wrzesień:

Stworzenie świata. — Stworzenie aniołów. — Stworzenie ludzi. — Grzech pierworodny. — Obieknica zesłania Odkupiciela. — Kain i Abel. — Noe. — Pan Bóg karze ludzi potopem. — Ofiara Noego.

Październik:

(Nabożeństwo różańcowe). — Powołanie Abrahama. — Ofiarowanie Izaaka. — Jakób i jego synowie. — Józef w niewoli. — Józef wywyższony. — Bracia Józefa w Egipcie. — Jakób udaje się do Egiptu. — Opieka Boża nad Mojżeszem.

Listopad:

Mojżesz wyprowadza izraelitów z Egiptu. — Pan Bóg ogłasza 10 przykazań. — Pobożny król Dawid. — Prorocy przepowiadają przyjście Odkupiciela świata.

Grudzień:

O Adwencie. — O Bożym Narodzeniu. — Zwyczaje religijno-narodowe. — Roraty. — Św. Jan Chrzciciel poprzednik P. Jezusa. — Zwiastowanie N. M. Panny. Nawiedzenie Św. Elżbiety. — Narodzenie Pana Jezusa. — Hołd pastuszków. — Ofiarowanie P. Jezusa w świątyni. — Pokłon trzech Króli. — Ucieczka do Egiptu.

Styczeń:

Dwunastoletni P. Jezus w świątyni. — W Jezusowej szkole w Nazarecie. — Św. Jan chrzci P. Jezusa. — Powołanie Apostołów. — Cud w Kanie Galilejskiej. Pan Jezus naucza ludzi. — Uzdrawienie sługi setnika. Wskrzeszenie młodzieńca z Naim. — P. Jezus do brym pasterzem. — P. Jezus błogosławi dzieci.

Luty:

Cudowne rozmnożenie chleba na pustyni. — Obieknica ustanowienia Najśw. Sakramentu. — P. Jezus odpuszcza grzechy Magdalenie. — Syn marnotrawny.

Marzec i Kwiecień:

(Wielki Tydzień i Wielkanoc). — Wskrzeszenie Łazarza. — Uroczysty wjazd P. Jezusa do Jeruzolimy. — Przepowiednia o końcu świata i o sądzie ostatecznym. — Zdrada Judasza. — Ostatnia Wieczerza. — P. Jezus w Ogrójcu. — Pojmanie Jezusa. — P. Jezus przed sądem izraelickim. — Biczowanie i cierniem koronowanie. — Dźwiganie krzyża. — P. Jezus przebacza łotrówi i umiera na krzyżu. — Złożenie do grobu. — Zmartwychwstanie Pana Jezusa.

Maj:

(Nabożeństwo majowe — Zielone święta — Boże Ciało). Ustanowienie Sakramentu pokuty. — P. Jezus nadaje Św. Piotrowi najwyższą władzę w Kościele. — Ustanowienie Sakramentu Chrztu Św. — P. Jezus wstępuje do nieba. — Zesłanie Ducha Św. — P. Jezus zabiera Matkę Boską do nieba. — Jak rozszerzał się Kościół Chrystusowy. — Jak Polacy stali się katolikami.

Czerwiec:

Powtórzenie całości, a w szczególności: modlitw, przykazań, nauki Pana Jezusa o miłości bliźniego; o świętych i uroczystościach kościelnych. — Dziecko ma wynieść znajomość wybranych opowiadań biblijnych ze Starego Testamentu, mieszczących w sobie zapowiedź przyjścia Chrystusa. — Znajomość prawd zawartych w Składzie Apostolskim.

KLASA III.

Materiał nauczania. Przykazania Boskie i Kościelne. Rozszerzona nauka o Sakramentach Św. Pokuty i Ołtarza. (Przygotowanie do pierwszej Spowiedzi i Komunii św.)

Wrzesień:

O Bogu Ojcu, Stworzycielu nieba i ziemi. — Grzech pierworodny i jego skutki. — O życiu Odkupiciela Jezusa Chrystusa — (2-gi i 3-ci art. wiary), — Nauka, męka, śmierć i zmartwychwstanie P. Jezusa — (4-ty i 5-ty art. wiary).

Październik:

Pan Jezus-Sędzia (7-my art.) — O Duchu Św. — O Kościele katolickim. — Świętych obcowanie. — Grzechów odpuszczenie. — Rzeczy ostateczne.

Listopad i Grudzień:

Drogę do nieba wskazują nam przykazania Boże. — O miłości Boga. — O miłości bliźniego. — Pan Bóg nadaje 10 przykazań Mojżeszowi. — O czci należnej Bogu. — O czci dla Imienia Boskiego. — O święceniu niedzieli i świąt. — (O Bożym Narodzeniu i innych świątach w tym okresie).

Styczeń:

O czci rodziców i przełożonych. — O poszanowaniu zdrowia i życia. — O czystości i niewinności. — O poszanowaniu cudzej własności. — O prawdomówności. — O przykazaniach kościelnych.

Luty:

O łasce uświęcającej. — Grzech największe nieszczęście człowieka. — O Sakramencie Pokuty. — O warunkach przyjęcia Sakramentu Pokuty. — Rachunek sumienia na tle nauki o Synu marnotrawnym.

Marzec:

Żal za grzechy. — Postanowienie poprawy. — Spowiedź. — Zadośćuczynienie. — O wyznaniu grzechów. — (Wielki Tydzień i Wielkanoc).

Kwiecień:

Zapowiedź ustanowienia Najśw. Sakramentu. — Ustanowienie Najśw. Sakramentu. — Pierwsza Msza św. Jak dziecko katolickie bierze udział we Mszy św.

Maj:

Część przygotowawcza Mszy św., Msza św. właściwa, Zakończenie. — O Komunii św. — Przygotowanie i dziękczynienie. — Pierwsza Komunia św. dzieci.

Czerwiec:

O Komunii św. duchowej. — O nawiedzeniu Najśw. Sakramentu. — Pieśni i modlitwy. — Dziecko ma wynieść znajomość przykazań Bożych i kościelnych oraz ma sobie utrwalić wiadomości o Sakramencie Pokuty i Ołtarza. — Łącznie z przygotowaniem dzieci do I-szej Spowiedzi i Komunii św. należy je prowadzić często do kościoła celem bezpośredniego zetknięcia się dzieci z miejscem kultu a w szczególności z ołtarzem.

KLASA IV.

Materiał nauczania. Prawdy wiary i zasady moralne.

Wrzesień:

O wierze katolickiej. — Kto wierzy po katolicku. — Jaka powinna być moja wiara. — Prawdy wiary zawarte są krótko w Składzie Apostolskim. — O Trójcy Przenajświętszej. — Pan Bóg jest naszym Ojcem Wszechmocnym. — O stworzeniu nieba i ziemi. — O przymiotach Bożych. — O aniołach. — Anioł Stróż. Stworzenie ludzi. — O duszy ludzkiej. — O grzechu pierworodnym. — O obietnicy zesłania Odkupiciela.

Październik:

Jezus Chrystus Syn Boży. — Życie i nauka Pana Jezusa. — Męka i śmierć Zbawiciela. — Zmartwychwstanie i Wniebowstąpienie P. Jezusa. — O Duchu Św. O założeniu Kościoła. — Dlaczego założył P. Jezus Kościół katolicki. — Jak Kościół katol. rozszerzał się i pracował nad zbawieniem dusz. — O świętych obcowaniu. — O odpuszczeniu grzechów. — O rzeczach ostatecznych.

Listopad:

O nadziei chrześcijańskiej. — O potrzebie modlitwy. Jak mamy się modlić. — Najpiękniejsza modlitwa. — Pozdrowienie Anielskie. — Anioł Pański.

Grudzień:

O miłości Boga. — O miłości siebie samego. — O miłości bliźniego. — Krótkie powtórzenie nauki z III klasy o przykazaniach Boskich. — Przykazania Kościelne. — O czci Imienia Boskiego. — O dniach świętych. — Boże Narodzenie.

Styczeń:

Obowiązki wobec rodziców, Kościoła i Ojczyzny. — Szanuj życie swoje i bliźniego. — Szanuj swą godność. — Szanuj cudzą własność. — Miłuj prawdę. — O przykazaniach kościelnych.

Luty:

O sprawiedliwości chrześcijańskiej. — Unikaj złego. — Czuwajcie, a módlcie się, abyście nie weszli w pokusę. — Walka z główną wadą. — Czyni dobrze. — Cwicz się w cnocie. — Cnoty odpowiadające wiekowi dziecięcemu — pracowitość, pilność, posłuszeństwo, umiarkowanie, czystość, wdzięczność, ofiarność).

Marzec:

O łasce Boskiej uczynkowej i uświęcającej. — O Sakramentach św. — Chrzest — Bierzmowanie — P. Jezus pokarmem duszy — W jakim celu ustanowił P. Jezus Najśw. Sakrament — Wielki Tydzień i Wielkanoc.

Kwiecień:

O Sakramencie Pokuty. — O ostatnim namaszczeniu. Kapłaństwo. — Małżeństwo.

Maj:

Cudami słynące miejsca w Polsce: Jasna Góra, Wilno, Matka Boska łaskawa we Lwowie (śluby Jana Kazimierza), Piekary, Katedra w Gnieźnie i Poznaniu, na Podlasiu, w Korcu i t. p.

Czerwiec:

Powtórzenie. — Nasz kościół parafialny. — Kościoły w miejscu i okolicy. — Pieśni i modlitwy. — Dziecko ma utrwalić sobie prawdy wiary i moralności chrześcijańskiej, poznać Sakramenta św. i ich znaczenie w pracy nad sobą. — Należy wyrabiać u dzieci miłochowanie wiary i prawa Bożego oraz dążenie do wprowadzania go w życie w stosunku do kolegów, rodziców, biednych i t. p.

KLASA V.

Materiał nauczania. Objawienie Boże w Starym Zakonie oraz w Nowym Zakonie aż do nauki Pana Jezusa o Królestwie Bożym.

Część I. Stare Przymierze.

Wrzesień:

- I. O Objawieniu Bożym. — Pismo św. — Tradycja. *Od Adama do Abrahama:* Stworzenie świata. — Stworzenie aniołów. — Stworzenie pierwszych ludzi. — O duszy ludzkiej. — Grzech pierworodny. — Kara za grzech. — O obietnicy zesłania Zbawiciela. — Kain i Abel. — Ocalenie Noego z potopu.

Październik:

- II. *Patriarchowie:* Powołanie Abrahama. — Abraham miłuje bliźniego. — (Sodoma i Gomora). — Abraham miłuje Boga nade wszystko. — Patriarcha Jakub i jego synowie. — Józef w Egipcie. — Wywyższenie Józefa. Bracia Józefa w Egipcie. — Jakub w Egipcie.

Listopad:

III. *Czasy Mojżesza. Powołanie Mojżesza.* — Wyprowadzenie izraelitów z Egiptu. — Opieka Boża nad ludem wybranym. — Pan Bóg ogłasza 10 przykazań. — Odstępstwo Izraelitów od Pana Boga. — O ofiarach Starego Zakonu. — Niewdzięczny naród. — O Opatrzności Boskiej. — Wejście Izraelitów do Ziemi Obiecanej.

Grudzień:

IV. *Ostatnie czasy przed Chrystusem.* — O Dawidzie królu i proroku. — Król Salomon. — Prorok Elias, Elizeusz, Jonasz, Izajasz, Micheasz i Jeremiasz. — Izraelici w niewoli babilońskiej.

Styczeń:

Ostatnie czasy przed Chrystusem. — Bohaterskie walki o wolność ojczyzny. — Stan religijny izraelitów i pogan przed przyjściem Zbawiciela. — Oczekiwanie Odkupiciela. — Adwent w Kościele i w domu.

Część II. Nowe Przymierze.

Luty:

Życie ukryte Pana Jezusa. Archanioł Gabriel zwiastuje narodzenie św. Jana. — Zwiastowanie narodzenia Odkupiciela. — Adwent w kościele i w domu. — Narodzenie Pana i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa. — Boże Narodzenie w domu i kościele.

Marzec:

Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni. — Mędrcy ze Wschodu. — Ucieczka św. Rodziny do Egiptu i powrót do Nazaretu. — Dwunastoletni P. Jezus w świątyni. — Jezus, twój wzór. — Św. Jan przygotowuje ludzi na przyjęcie Chrystusa Pana.

Kwiecień:

Pan Jezus okazuje się światu. Chrzcist Pana Jezusa. — Post i kuszenie Pana Jezusa. — Pierwsi uczniowie. — Cud w Kanie Galilejskiej. — (Obrzędy Wielkiego Tygodnia i Wielkanocy).

Maj:

Pan Jezus w łodzi Szymona Piotra. — Rozmowa z Samarytanką. — Pan Jezus naucza w Nazarecie. — Pan Jezus uzdrawia paralityka. — Cudowne nakarmienie pięciotysięcznej rzeszy. — Pan Jezus kroczy po morzu. — Zapowiedź ustanowienia Najśw. Sakramentu.

Czerwiec:

Nasz Dobry Pasterz. — Palestyna za czasów Pana Jezusa. — Powtórzenie prawd wiary i obyczajów. Podstawą na której powinno się oprzeć nauczanie w klasie V, są żywe opowiadania oparte o teksty Pisma św. Opowiadania te można ożywić przez odczytanie krótkich wyjątków z „Księgi rodzaju”. To samo należy stosować przy nauce Nowego Testamentu.

KLASA VI.

Materiał nauczania. Objawienie Boże w Nowym Zakonie od nauki Pana Jezusa o Królestwie Bożym oraz Dzieje Apostolskie.

Wrzesień:

Pan Jezus Najwyższym Nauczycielem świata. — Pan Jezus zaczyna głosić Królestwo Boże na ziemi. — Pan Jezus występuje przeciw zniewadze domu Swego Ojca Niebieskiego. — P. Jezus objawia Nikodemowi, dla czego Ojciec Niebieski zesłał na ziemię Swego Syna. Działalność P. Jezusa w Kafarnaum. — Powołanie Mateusza i 12 apostołów.

Październik:

Kazanie na górze. — P. Jezus ogłasza nowe prawo i udoskonala stare. — Osiem błogosławieństw (każde należy dokładnie omówić). — Miesiąc Różańca św.

Listopad:

P. Jezus żąda sprawiedliwości w Królestwie Bożym. — P. Jezus uzupełnia Stary Zakon. — O dobrej intencji przy spełnianiu dobrych uczynków. — Nauka P. Jezusa o modlitwie, jałmużnie i poście. — Ćwicz się w cnocie.

Grudzień:

O Skarbie niebieskim. — O Opatrzności Bożej. — Nie sądz bliźnich — patrz na siebie. — Uzdrawienie sługi setnika. — Wskrzeszenie młodzieńca z Naim. — (Omówić zwyczaje narodowe w związku ze świętem Bożego Narodzenia).

Styczeń:

Pokutnica u stóp P. Jezusa. — Kazanie z Łodzi. — Burza na morzu. — Pan Jezus obiecuje św. Piotrowi najwyższą władzę w Kościele. — Przemienienie Pańskie. Wskrzeszenie Łazarza. — Uzdrawienie ślepego od urodzenia.

Luty:

Ostatnia podróż P. Jezusa do Jerozolimy. — Hosanna Synowi Dawidowemu. — Wypędzenie kupców ze świątyni. — Moneta podatkowa. — Dwie ojczyzny. — Nauka o sądzie ostatecznym.

Marzec:

Pan Jezus Najwyższym Kapłanem i Ofiarą za grzechy świata. Ostatnia Wieczerza. — Najświętszy Sakrament Ołtarza. — Pożegnanie z apostołami. — W Ogrójcu. — Pojmanie P. Jezusa. — Sąd ludzi nad Synem Bożym. — Krwawa ofiara. — Śmierć P. Jezusa. — Nabożeństwo Drogi Krzyżowej. — Gorzkie żale.

Kwiecień:

Zmartwychwstanie P. Jezusa. — P. Jezus ukazuje się niewiastom, apostołom i uczniom. — Św. Piotr najwyższym pasterzem w Kościele. — Cechy prawdziwego Kościoła Chrystusowego. — P. Jezus wstępuje do nieba. — Wybór apostoła Macieja. — Zesłanie Ducha Św. (Obrzędy wielkanocne).

Maj:

Z życia Kościoła w pierwszych wiekach. Pierwsze prace apostołskie św. Piotra. — Wzrost Kościoła i prześladowanie. — Życie pierwszych chrześcijan. — Pierwszy męczennik. — Nawrócenie św. Pawła. — Św. Piotr nawraca pogan. — Nowe prześladowanie. — Św. Piotr udaje się do Rzymu. — Sobór apostołski w Jerozolimie.

Czerwiec:

Podróż św. Pawła. — Śmierć św. Piotra i innych apostołów. — Rozwój Kościoła wśród prześladowań. — Święci Męczennicy (Św. Wawrzyniec i Św. Agnieszka). Polscy męczennicy za wiarę. — (Podlasie i inne z historii ostatnich lat). — Pan Jezus naszym Królem. — Kto wytrwa do końca ten będzie zbawiony. Poleca się niektóre teksty przeczytać wprost z ewangelii; Kazanie na górze, Modlitwa Pana Jezusa, Męka Pańska w całości według jednego z ewangelistów.

KLASA VII.**Materiał nauczania. Życie Parafialne.**

O czci Boga w życiu chrześcijanina.

Wrzesień:

Modlitwa i Ofiara Jezusa Chrystusa. — Nasz obowiązek służenia Bogu. — Modlitwa prywatna i liturgiczna. Modlitwa poranna i wieczorna. — Obcowanie z Bogiem podczas dnia. — Nabożeństwo różańcowe.

Październik:

O ofierze Mszy św. Służba Boża u izraelitów. — Ofiara Chrystusowa. — Msza św. w dawnym Kościele. — Gmach kościelny i sprzęty kościelne. — Szaty, naczynia i księgi liturgiczne. — Uroczystość Chrystusa Króla. — Wszystkich Świętych.

Listopad:

Sposób odprawiania Mszy św. — Msza katechumenów. Msza wiernych. — Ofiarowanie. — Kanon Mszy św. — Komunia św. — Zakończenie Mszy św. — (Obrzędy i modlitwy przy odprawianiu Mszy św. należy omówić na podstawie mszalika).

Grudzień:

Język i śpiew liturgiczny. — Układ mszału. — Udział we Mszy św. — Używanie mszału. — Nabożeństwo niedzielne. — Niektóre modlitwy i nabożeństwa publiczne. — Adwent i Boże Narodzenie.

Styczeń:

O *Sakramentach św.* Łaska Boża. — Sakramenta św. w ogólności — (Ustanowienie, znaki widzialne, kto udziela, jakich łask udzielają). — Chrzest św. i obrzędy chrztu. — Bierzmowanie. — Dary Ducha św.

Luty i Marzec:

Omówienie okresu wielkiego postu i Wielkiego Tygodnia. — Eucharystia w życiu osobistym i w życiu społecznym (Kongresy Eucharystyczne). — Sakrament Pokuty. — Dzieła pokuty. — Ostatnie Namaszczenie. — Pogrzeb chrześcijański.

Kwiecień:

O godności i powołaniu kapłana. — Sakrament Kapłaństwa. — Hierarchia kościelna. — Misje katolickie. — Życie zakonne. — Sakrament Małżeństwa.

Maj:

Sakramentalia i błogosławieństwa. — Procesje błagalne i teoforyczne. — Bractwa i stowarzyszenia kościelne. — Omówienie okresu roku kościelnego od Wielkanocy do Zielonych Świątek.

Czerwiec:

Cześć Serca Jezusowego i Matki Boskiej. — Poświęcenie rodzin Sercu Jezusowemu. — „Intronizacja”. Cześć świętych Pańskich. — Obowiązek apostołstwa i czynnej postawy w życiu. — Czytelnicтво religijne — czynna „Caritas”. — Młodzież powinna wynieść z nauki znajomość Mszy św., Sakramentów św. oraz znajomość życia parafialnego w jego najistotniejszych przejawach. Nauka w tej klasie ma przede wszystkim na celu związanie młodzieży, opuszczającej szkołę, z praktycznym życiem religijnym w środowisku. Zaleca się lekturę książek o treści religijnej, mających głębszą wartość dla rozwoju wewnętrznego życia młodzieży.

KLASA VIII.**Materiał Nauczania. Nauka wiary i moralności.****1. O wierze w ogólności.**

Posłannictwo Kościoła i obowiązek wiary na podstawie słów Pana Jezusa „Idąc tedy na cały świat...” (Mat. XXVIII, 16, 20) oraz tekstu z Ewangelii św. Marka, XVI, 15, 16. Pobudki i znaczenie wiary w życiu. Źródła wiary (Pismo św., Tradycja). Kościół jako nieomylny nauczyciel prawd Bożych.

2. O Bogu Ojcu Stworzycielu.

(I art. Składu Apostolskiego)

Stworzenie i opieka Boża nad światem, pierwotna szczęśliwość i upadek człowieka — na podstawie wybranych ustępów z Genes. I—III.

Przymioty Boże. O Trójcy Przenajświętszej.

3. O Synu Bożym Jezusie Chrystusie.

(II—VII artykuł Składu Apostolskiego).

Idea mesjańska w Starym Zakonie i przygotowanie ludzkości na przyjęcie Chrystusa Pana w związku z pierwszą obietnicą zesłania Zbawiciela (Genes. III, 15). Jezus Chrystus obiecany Mesjaszem.

Jezus Chrystus, Bóg - Człowiek Odkupicielem świata. Tajemnica wcielenia na podstawie Ewangelii św. (Jan I, 14, III, 16) i nauki Kościoła; dowody i świadectwa, stwierdzające Bóstwo Jezusa Chrystusa (z tekstów np. Jan X, 30, XIV, 7—5, XX, 26—31); Jego Męka i Śmierć jako Ofiara zbawcza za rodzaj ludzki (Jan I, 25).

N. P. Maria w dziele odkupienia; Jej godność Matki Boga i przywileje udzielone Jej z tego tytułu oraz potęga Jej wstawiennictwa — na podstawie odpowiednich ustępów z Pisma św. (Łuk. I, 26—35, 42—43, 46—49) i nauki Kościoła.

4. Nauka Moralna Jezusa Chrystusa.

Na tle Dekalogu oraz tekstów Ewangelji św. ujęcie obowiązków chrześcijanina względem Boga, bliźniego i siebie:

a) Obowiązki chrześcijanina względem Boga w zakresie I, II i III przykazania Bożego: o miłości Boga (Marek XII, 28—34), o ufności w Bogu (Mat. VI, 24—34), o służbie Bogu (Mat. XVI, 24—28, VI, 5—15), o potędze wiary (Mat. XV, 22—28, albo Łuk. VIII, 41—56).

b) Obowiązki chrześcijanina względem życia, mienia i sławy bliźniego w zakresie IV—X przykazania Bożego: czcij ojca i matkę (Mat. XV, 4—6), nie zabijaj (Mat. V, 21), miłuj nieprzyjaciół (Mat. V, 43—48), o cnocie czystości (Mat. V, 8), nie kradnij (Mat. XIX, 18; Marek VII, 22—23), nie sądź (Mat. VII, 1—6), o przebaczeniu uraz (Mat. XVIII, 21—35), o zgorznięciu (Mat. XVIII, 5—6), o uczynności i miłosierdziu (Łuk. X, 26—37; Łuk. XVI, 16—31), o stosunku do władzy (Mat. XXII, 15—22), o obowiązku spełniania dobrych uczynków (Mat. XXV, 31—46).

c) Obowiązki chrześcijanina względem siebie w zakresie IV—X przykazania Bożego: o talentach (Mat. XXV, 14—30), o pełnieniu przykazań (Mat. XIX, 16—25), o pokorze (Mat. XVIII, 1—4; XI, 29—30), o życiu w czynie i modlitwie (Łuk. X, 38—42), o mówieniu prawdy (Mat. V, 37), o łączności duchowej z Jezusem Chrystusem (Jan XV, 1—11).

Przykazania Kościelne.

5. O Duchu Świętym i Kościele Katolickim.

(VIII—XII artykuł Składu Apostolskiego).

Obietnica zesłania Ducha Świętego (Jan XIV, 12—17). Działalność Ducha Świętego w duszy (1 Kor. III, 16). O łasce i owocach łaski: dobre uczynki, cnota. Działalność Ducha Św. w Kościele: zesłanie Ducha

Świętego (Dziej. II, 1—11); potrójny urząd Kościoła (Mat. XXVIII, 19, 20) i jego nieomylność w nauczaniu (Jan XVI, 13, Mat. XXVIII, 30). Papież jako Namiestnik Chrystusa na ziemi i jego władza (Jan XXI, 15—17, Mat. XVI, 13—19). Łączność Kościoła Wojującego z Triumfującym i Cierpiącym — Świętych Obcowanie.

Wyniki nauczania.

Uporządkowana i pogłębiona znajomość prawd wiary i zasad moralnych.

Praktyki religijne.

Pobożne odmawianie pacierza. Odmawianie przed nauką szkolną modlitwy, zawierającej prośbę o błogostawieństwo dla Państwa Polskiego i jego potęgę, oraz modlitwy dziękczynnej po nauce. Stosowanie w szkole i w życiu prawd wiary i zasad moralnych. Spełnianie dobrych uczynków jednostkowych i zbiorowych. Branie świadomego udziału w nabożeństwach kościelnych w niedziele i święta, w dni uroczystości państwowych (w szczególności słuchanie Mszy św. według mszalika i w miarę możliwości służenie do Mszy św.), oraz w miarę możliwości w uczczeniu zbiorowym Pana Jezusa i w nabożeństwie majowym. Branie w miarę możliwości udziału w uroczystościach i zwyczajach Kościoła. Śpiewanie pieśni religijnych, związanych z rokiem kościelnym.

Przystępowanie do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza w okresach, wskazanych jednośnymi przepisami.

Aprobowana przez władzę duchowną, a dozwolona przez władze szkolne lektura religijna o głębszej wartości dla rozwoju wewnętrznego życia młodzieży.

